

ۋۇ چىڭئېن

غەربكە ساياھەت

2

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ۋۇ چېڭپىن

غەربكە ساياھەت

2

تەرجىمە قىلغۇچى : مۇختەر مەخسۇت

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

西游记. 2: 维吾尔文/(明)吴承恩著; 木合塔尔·
买合苏提译. —乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2008. 12
ISBN 978-7-228-12158-8

I. 西… II. ①吴…②木… III. 章回小说—中国—明代—
维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I242.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 204901 号

责任编辑	穆纳尔江·托合塔洪
特约校对	热西提阿吉·瓦依提, 牙森·扎依莫夫
出版发行	新疆人民出版社
地 址	乌鲁木齐市解放南路 348 号
电 话	(0991)2827472
邮 编	830001
经 销	新疆维吾尔自治区新华书店
印 刷	新疆新华印刷二厂
开 本	880×1230 毫米 1/32
印 张	14.875
版 次	2008 年 12 月第 1 版
印 次	2008 年 12 月第 1 次印刷
印 数	1—3000 册
定 价	35.00 元

بۇ كىتاب شىنجاڭ نەشرىياتىنىڭ 1979 - يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى ،
1983 - يىلى 1 - ئاي 3 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى .

本书根据新疆人民出版社 1979 年 12 月第 1 版 1983 年 1 月第 3 次
印刷本翻译出版。

غەربكە ساياھەت (2)

ئاپتورى : ۋۇ چىڭئېن

تەرجىمە قىلغۇچى : مۇختەر مەخسۇت

مەسئۇل مۇھەررىرى : مۇنارجان توختاخۇن

تەكلىپلىك كوررېكتورلىرى : رېشىت ھاجى ۋاھىدى ، ياسىن زايىموف

نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى : شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئادرېسى : ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر

تېلېفون : 0991 - 2827472

پوچتا نومۇرى : 830001

ساتقۇچى : شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى

باسقۇچى : شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتى

فورماتى : 880×1230 مىللىمېتىر 1/32

باسما تۈپى : 14.875

نەشرى : 2008 - يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى

باسمىسى : 2008 - يىلى 12 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تراژى : 1 - 3000

كىتاب نومۇرى : ISBN 978 - 7 - 228 - 12158 - 8

باھاسى : 35.00 يۈەن

مۇندەرىجە

- يىگىرمە ئالتىنچى باب
سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ياردەم سوراپ ئۈچ ئارالغا بارغانلىقى
ئاۋالوكتىسۋاراننىڭ بۇلاق پەيدا قىلىپ دەرەخنى
تىرىلدۈرگەنلىكى 1
- يىگىرمە يەتتىنچى باب
پاسىق سۆڭەك ئالۋاستىنىڭ تاڭ سەنزاڭنى ئۈچ قېتىم
ئەخمەق قىلغانلىقى
راھىب سەنزاڭنىڭ سۇن ۋۇكۇڭنى ئاچچىقىدا
قوغلىۋەتكەنلىكى 15
- يىگىرمە سەككىزىنچى باب
گۈلشەن تېغىدىكى مايىمۇنلارنىڭ قايتا جەم بولغانلىقى
تاڭ سەنزاڭنىڭ قارىغايزارلىقتا ئالۋاستىغا يولۇققانلىقى... 32
- يىگىرمە توققۇزىنچى باب
تاڭ سەنزاڭنىڭ بالا - قازادىن قۇتۇلۇپ باۋشياڭ
مەملىكىتىگە كەلگەنلىكى
جۇ باجيېننىڭ شەپقەت كۆرسەتمەكچى بولۇپ ئالۋاستى
ئۇۋىسىغا كىرگەنلىكى 45
- ئوتتۇرىنچى باب
جادۇگەر ئالۋاستىنىڭ تاڭ سەنزاڭغا زىيانكەشلىك
قىلغانلىقى
ۋاپادار ئاتنىڭ سۇن ۋۇكۇڭنى يادىغا كەلتۈرگەنلىكى ... 62
- ئوتتۇز بىرىنچى باب
جۇ باجيېننىڭ سۇن ۋۇكۇڭنىڭ چىشىغا تەگكەنلىكى
سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ئالۋاستىنى پەم بىلەن

82 بويىنىدۇرغانلىقى

ئوتتۇز ئىككىنچى باب

پىكىدىگەن تېغىدا ئەمىرنىڭ خەۋەر يەتكۈزگەنلىكى
104 نېلۇپەر غارىدا جۇ باجىپنىڭ پالاكەتكە يولۇققانلىقى

ئوتتۇز ئۈچىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ پەنت ئىشلىتىپ ئالۋاستىلارنى
ئالدىغانلىقى

120 پەلەك تەڭرىسىنىڭ سۇن ۋۇكۇڭغا ياردەم قىلغانلىقى

ئوتتۇز تۆتىنچى باب

ئالۋاستىنىڭ سۇن ۋۇكۇڭنى پەم بىلەن بابلىغانلىقى
سۇن ۋۇكۇڭنىڭ خىسلەتلىك قاپاقنى سېپەر ئىشلىتىپ
140 قولغا چۈشۈرگەنلىكى

ئوتتۇز بەشىنچى باب

قاباھەتنىڭ ئادالەت ئۈستىدىن تەھدىت سالغانلىقى
سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ئەڭگۈشتەرنى قولغا كەلتۈرۈپ
162 ئالۋاستىنى بويىنىدۇرغانلىقى

ئوتتۇز ئالتىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ شەيخلەرنى ھەيۋە بىلەن باش ئەگدۈر-
گەنلىكى

تاك سەنزائىنىڭ كېچىدە تالاغا چىقىپ تولۇن ئاينى
179 كۆرگەنلىكى

ئوتتۇز يەتتىنچى باب

پادىشاھ ئەرۋاھىنىڭ كېچىدە تاڭ سەنزائى بىلەن
كۆرۈشكەنلىكى

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ شاھزادىنى سېپەرگەرلىك بىلەن
194 باشلاپ كەلگەنلىكى

ئوتتۇز سەككىزىنچى باب

شاھزادىنىڭ ئانىسىدىن ھەقىقىي ئەھۋالنى سوراپ

بىلگەنلىكى

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ جۇ باجىيىنى ئالداپ قۇدۇققا
214 چۈشۈرگەنلىكى

ئوتتۇز توققۇزىنچى باب

ئەرشتىن ئابىھايات دورىسى ئەكىلىنگەنلىكى
232 ئۈچ يىللىق مېيىتنىڭ قايتا تىرىلگەنلىكى

قىرىقىنچى باب

بوۋاقتىڭ راھىبلارنى پاراكەندە قىلغانلىقى
253 تاڭ سەنزاڭنى سېھرى بىلەن ئەپچاققانلىقى

قىرىق بىرىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ئوت ئىچىدە قېلىپ يېتىلگەنلىكى
270 جۇ باجىيىنىڭ يالماۋۇزنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالغانلىقى

قىرىق ئىككىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ جەنۇبىي دېڭىزغا بېرىپ بۇدساتۋا بىلەن
كۆرۈشكەنلىكى
ئالۋالوكتىسۋاراننىڭ شەپقەت كۆرسىتىپ يالماۋۇزنى
291 بابلىغانلىقى

قىرىق ئۈچىنچى باب

قارا سۇ دەرياسىدىكى مەخلۇقنىڭ راھىبلارنى تۇتۇپ
كەتكەنلىكى
غەربىي دېڭىز شاھزادىسىنىڭ سىنىپىنى قايىتۇرۇپ
314 كەتكەنلىكى

قىرىق تۆتىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ سېھىر ئىشلىتىپ راھىبلارنى ئازاد
قىلغانلىقى
جادۇ ھۈنەرىنى ئىشقا سېلىپ دەرۋىشلەرنى
333 قاجۇرغانلىقى

قىرىق بەشىنچى باب

ئەۋلىيا ئەزەمنىڭ ئۈچ ئەقتاپ خانىقاسىدا ئىسمىنى

ئاشكارىلىغانلىقى

قاشاڭ ھارۋا دۆلىتىدە سېھرىي ماھارىتىنى

354 كۆرسەتكەنلىكى

قىرىق ئالتىنچى باب

تاڭ سەنزاڭنىڭ دەرۋىشلەرنى غەيرىي يول بىلەن

يەڭگەنلىكى

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ئەۋلىيالىق كۆرسىتىپ رەزىللەرنى

375 يوقاتقانلىقى

قىرىق يەتتىنچى باب

راھىبلارنىڭ كېچىدە ئەزىم دەريادا توسۇلۇپ قالغانلىقى

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ شەپقەت كۆرسىتىپ بالىلارنى

400 قۇتۇلدۇرغانلىقى

قىرىق سەككىزىنچى باب

جادۇگەر ئالۋاستىنىڭ شىۋىرغان چىقىرىپ قار

ياغدۇرغانلىقى

راھىبلارنىڭ سەپەرگە ئالدىراپ مۇز تېگىگە چۈشۈپ

418 كەتكەنلىكى

قىرىق توققۇزىنچى باب

تاڭ سەنزاڭنىڭ بالا - قازاغا ئۇچراپ دەريا تېگىگە

چۈشۈپ كەتكەنلىكى

ئاۋالوكتىسۋاراننىڭ بېلىقنى تۇتۇپ ، ئازاب - ئوقۇبەتنى

436 تۈگەتكەنلىكى

ئەللىكىنچى باب

نەپسىنىڭ كەينىدىن مېڭىپ ئىشنىڭ بۇزۇلغانلىقى

454 ئېزىتقۇغا ھەۋەس قىلىپ يالماۋۇزغا يولۇققانلىقى ...

يىگىرمە ئالتىنچى باب

سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ياردەم سوراپ ئۈچ ئارالغا
بارغانلىقى
ئاۋالوكتىسۋارانىڭ بۇلاق پەيدا قىلىپ
دەرەخنى تىرىلدۈرگەنلىكى

ئەلقىسسە ، پىركامىل جېن يۈەنزى سۇن ۋۇكۇڭنىڭ
ياقىسىدىن تۇتۇپ تۇرۇپ شۇنداق دېدىكى :

— مەنمۇ سېنىڭ كارامىتىڭ بارلىقىنى بىلىمەن . لېكىن ،
بۈگۈن ھەددىڭدىن بەك ئېشىپ كەتتىڭ . سەن بىلەن غەربتىكى
بۇددا ئىلاھىنىڭ ئالدىدا دېيىشىمەن . ئادەمگىياھ دەرەخىمنى
تۆلىمىگۈچە قۇتۇلالمايسەن ، ئەمدى تولا ھىيلىگەرلىك قىلما .

— ئەجەبمۇ پىخسىق ئىكەنلا ، تەقىسىر ، — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ
كۈلۈپ كېتىپ ، — دەرەخنى تىرىلدۈرۈش دېگەن قانچىلىك ئىش
ئىدى ؟ بۇرۇنلا مۇشۇ گەپنى قىلسىلا جەڭگى - جېدەلمۇ بولمايتتى .
— بولىدۇ ، دەتالاشمۇ قىلمايلى . مەن سېنى كەچۈرۈم قىلاي .
— سىلى ئۈستازىمنى قويۇۋەتسىلە ، مەن دەرەخنى
تىرىلدۈرۈپ بېرەي . قانداي دەيلا ؟

— ئەگەر راستتىنلا دەرەخنى تىرىلدۈرەلگۈدەك كارامىتىڭ
بولسا ، ساڭا سەككىز تەزىم قىلاي ، قول باغلىشىپ ئاغا - ئىنى
بولايلى .

— بولىدۇ ، سىلى ئۇلارنى قويۇۋەتسىلە . مەن دەرەخلىرىنى
چوقۇم تىرىلدۈرۈپ بېرىمەن .

پىركامىل سۇن ۋۇكۇڭنىڭ قېچىپ كەتمەيدىغانلىقىغا
ئىشىنىپ ، تاڭ سەزناڭ ، جۇ باجىي ۋە شاسېڭلارنى قويۇۋېتىشكە
بۇيرۇدى .

— ۋۇكۇڭ ، سەن بىزنى ئازاد قىلىمەن دەپ پىركامىلنى ئالدىڭىز بولامدۇ ؟ — دېدى تاڭ سەنزاق .

— مەن راست گەپ قىلىۋاتىمەن ، ئۇنى ئالدىغىنىم يوق ، — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ .
تاڭ سەنزاق يەنە سورىدى :

— سەن كىمدىن ياردەم تەلەپ قىلىسەن ؟
— مەن شەرقىي دېڭىزغا بارىمەن . ئۈچ ئارال ، ئون ئايماقنى ئايلىنىپ ، ئەۋلىيا - ئەنبىيالارنى زىيارەت قىلىمەن ، ئۇلاردىن ئۆلگەن نەرسىنى تىرىلدۈرىدىغان چارىنى ئۆگىنىپ كېلىپ ، دەرەخنى چوقۇم ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بېرىمەن .

— بارساق قاچانراق قايتىپ كېلەرسەن ؟
— ئۈچ كۈندىلا قايتىپ كېلىمەن .

— ئۇنداق بولسا ئۈچ كۈنلۈك مۆھلەت بېرەي ، ئۈچ كۈندە چوقۇم قايتىپ كەلگىن . ئەگەر قايتىپ كېلەلمىسەڭ ، ھېلىقى ئەپسۇننى ئوقۇۋېتىمەن !

— خوپ ، جەزمەن دېگەنلىرىدەك قىلىمەن .
سۇن ۋۇكۇڭ تاڭ سەنزاققا ۋەدە بەرگەندىن كېيىن ، يولۋاس تېرىسىدىن تىكىلگەن جىلتىكىسىنى تۈزەشتۈرۈپ ، قېرى پىركامىلنىڭ ئالدىغا كېلىپ مۇنداق دېدى :

— خاتىرجەم بولسىلا ، تەقسىر . مەن بېرىپلا كېلىمەن ، سىلى ئۇستازىمنى ياخشى كۈتسىلە . كۈنگە ئۈچ قېتىم چاي ، ئالتە ۋاخ تاماق بەرسىلە ، بىرەر قېتىممۇ كەم بولۇپ قالمىسۇن . ئەگەر كەم بولۇپ قالسا ، قايتىپ كەلگەندە سىلىدىن ھېساب ئالىمەن .

— يولۇڭغا مېڭىۋەرگىن ، — دېدى پىركامىل ، — ئۇنى ھەرگىز ئاچ قويمىمەن .

سۇن ۋۇكۇڭ مۇئەللىق بۇلۇتقا چىقتى - دە ، ۋۇجۇڭ ئىبادەتخانىسىدىن ئايرىلىپ ، شەرقىي دېڭىزغا قاراپ راۋان بولدى . چەكسىز بوشلۇقتا ئۇ خۇددى ساقىغان يۇلتۇزغا ئوخشاش چاقماق تېزلىكىدە ئىلگىرىلەپ ، فېڭلەي تىلىسماتلىقىغا يېتىپ باردى . ئۇ

بۇلۇتنى يەرگە قوندۇرۇپ ، فېڭلەيگە ئىچكىرىلەپ كىردى . ئاق بۇلۇت غارىنىڭ ئالدىغا كەلگەندە ، قارىغاي سايىسىدە شاھمات ئوينىۋاتقان ئۆمۈر چولپىنى ، بەخت چولپىنى ۋە ئامەت چولپىنىنى ئۇچراتتى . سۇن ۋۇكۇڭ ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئەدەپ بىلەن سالام بەردى . چولپانلار ئۇنى كۆرۈپ ، شاھمات ئويناشتىن توختىدى ۋە سالامغا جاۋاب بەرگەندىن كېيىن :

— ئەۋلىيا ئەزەم ، بۇ ياققا كېلىپ قاپتىلىغۇ ؟ — دەپ سورىدى .

— سىلەر بىلەن ئوينىغىلى كېلىۋىدىم ، — جاۋاب بەردى سۇن ۋۇكۇڭ .

— ئەۋلىيا ئەزەمنى ساكىامۇنىغا ئەقىدە باغلاپ ، غەربىي دىياردىن مۇقەددەس نومىنى ئەكىلىش ئۈچۈن ماڭغان تاڭ سەنزاڭنى مۇھاپىزەت قىلىپ كېتىۋاتىدۇ ، دەپ ئاڭلىغانىدىم ، — دېدى ئۆمۈر چولپىنى ، — بۈگۈن ئەجەب بۇ ياكلارغا كېلىپ ئويناشقا ۋاقىتلىرى يېتىپ قاپتىغۇ ؟

— سىلەرگە راستتىن ئېيتسام ، غەربكە كېتىۋېتىپ يولدا توسۇلۇپ قالدۇق . سىلەرنى ياردەم قىلارمىكەن دەپ كەلگەنىدىم . — قەيەردە ، نېمە ۋەجىدىن توسۇلۇپ قالدىڭلار ؟ ئېنىق ئېيتسىلا ، بولمىسا سىلگە ياردەم قىلىشقا ئامالسىز قالىمىز ، — دېدى بەخت چولپىنى .

سۇن ۋۇكۇڭ ۋۇجۇڭ ئىبادەتخانىسىدا ئادەمگىياھ مېۋىسىنى ئوغرىلاپ يېگەنلىكى ئۈچۈن ئەۋلىيا جېن يۈەننىڭ ئۆزلىرىنى باغلىۋالغانلىق ۋەقەسىنى بىر - بىرلەپ سۆزلەپ بەردى .

ئۈچ چولپان بۇ سۆزنى ئاڭلاپ ھەسرەت بىلەن شۇنداق دېدى :

— ھەي مايۈنەك ، ئۇنىڭغا ئوقۇشماي چىقىلىپ قويۇپتىلا .

جېن يۈەننى دېگەن زېمىندىكى ئەۋلىيالارنىڭ پىرى ، بىز بولساق شەرقتىكى ئەۋلىيالار قوۋمىغا تەۋە . بىزنى ئىزدىگەنلىرى بىلەن يەنىلا ئۇنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتۇلۇپ چىققاق تەس . ئەگەر ئۇچار قۇش ياكى ھايۋانلارنى ئۆلتۈرۈپ قويغان بولسلا ، بىزنىڭ شىپالىق دورىلىرىمىز بىلەن تىرىلدۈرگىلى بولاتتى . ئادەمگىياھ دەرىخى

بولسا ئىلاھىي دەرەخ ، ئۇنىڭغا بىز ئامال قىلالمايمىز .
«ئامال يوق» دېگەن گەپنى ئاڭلاپ سۇن ۋۇكۇڭنىڭ
قوشۇمىلىرى تۈرۈلۈپ ، پېشانىسىگە مىڭ خىل قورۇق پەيدا
بولدى .

— ئەۋلىيا ئەزەم ، بۇ يەردە ئامال بولمىسا باشقا يەردىن
تېپىلىپ قالار . نېمىشقا بۇنچە غەم قىلىدىلا ؟ — دېدى بەخت
چولپىنى .

— ئامال تېپىلىدىغانلا ئىش بولسا ، جاھاننى ئوتتۇز ئالتە كۈن
ئايلا نسامۇ ماڭا ئېغىر كەلمەيدۇ ، — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ ،
— يامان يېرى ، تاڭ ھەزرىتىم ماڭا ئۈچ كۈنلۈكلا مۆھلەت بەردى ،
ئۈچ كۈنگىچە يېتىپ بارمىسام ، ئۇ چەمبىرەك ئەپسۇننى ئوقۇيدۇ .
— ياخشى ، ياخشى ! — دېدى ئۈچ چولپان كۈلۈپ
كېتىپ ، — سىلنى چەكلەپ تۇرىدىغان بۇ ئامال بولمىغان بولسا ،
ھېچكىمگە بوي بەرمىگەن بولاتتىلا !

— خاتىرىلىرىنى جەم قىلىپ بەك قايغۇرۇپ كەتمىسىلە ، —
دېدى ئۆمۈر چولپىنى سۇن ۋۇكۇڭنىڭ ئالدىغا كېلىپ ، — ھېلىقى
پىركامىل گەرچە بىزنىڭ ئەجدادىمىز بولمىسىمۇ ، ئۇنىڭ بىلەن
ئوبدان تونۇشىمىز . بىرىنچىدىن ، ئۇنىڭ بىلەن يۈز كۆرۈشمىگىلى
نۇرغۇن يىللار بوپتۇ ؛ ئىككىنچىدىن ، سىلنىڭ يۈزلىرى ، بۈگۈن
ئۈچىمىز بېرىپ ئۇنى يوقلىغاچ ، تاڭ سەنزاڭغا چەمبىرەك
ئەپسۇننى ئوقۇماي تۇرۇش توغرىسىدا نەسىھەت قىلايلى ، تۆت -
بەش كۈنلۈك مۆھلەت دېگەن گەپنىمۇ قىلمىسۇن ، قاچان ئامال
تېپىپ كەلسىلە ، شۇ چاغدا ھېساب بولسۇن .

— سىلەرگە كۆپ رەھمەت ، ئاۋارە بولىدىغان بولدۇڭلار .
ئۇنداق بولسا مەن كەتتىم ، — سۇن ۋۇكۇڭ ئۇلار بىلەن
خوشلىشىپ يولغا راۋان بولدى .

ئۈچ چولپان سائادەت نۇرىغا ئولتۇرۇپ ۋۇجۋاڭ
ئىبادەتخانىسىغا يېتىپ باردى . ئىبادەتخانىدىكى ئەۋلىياچاقلار ئۈچ
چالنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ خەۋەر يەتكۈزدى :

— ئۇستاز ، دېڭىزدىكى ئۈچ چولپان كەلدى .
تاك سەنزاڭ بىلەن پاراڭلىشىپ ئولتۇرغان جېن يۈەنزى بۇ
گەپنى ئاڭلاپ دەرھال ئىشىك ئالدىغا چىقىپ ئۇلارنى كۈتۈۋالدى .
جۇ باجىي :

— ھەي گۆشباش قېرى ، سىلنى كۆرمىگىلى ئۇزاق بولتۇ .
يەنە باشلىرىغا بىرنەرسە كىيمەيلا يۈردىلىمۇ ؟ — دېدى — دە ،
يېنىدىن شەيخلەر كىيىدىغان بىر دوپپىنى چىقىرىپ ئۆمۈر
چولپىنىنىڭ بېشىغا كىيگۈزۈپ قويۇپ ، قوللىرىنى يانپېشىغا
ئۇرۇپ كۈلۈپ كەتتى ، — ۋاي — ۋاي ، ئەجەب ياراشتى بۇ دوپپا ،
باشلىرىغا بەخت تاجى قوندى مانا !

ئۆمۈر چولپىنى بېشىدىكى دوپپىنى ئېلىپ چۆرۈۋېتىپ ، ئۇنى
سىلكىشلىدى :

— ھەي ، ئىززەت — ئىكرامنى بىلمەيدىغان لاغزەل !
تاك سەنزاڭ جۇ باجىيىنى بىر ياققا ئىتتىرىۋېتىپ ، ئۈچ
چولپانغا ئەدەپ بىلەن سالام بەردى . ئۈچ چولپان پىركامىلنى ئاتا
ئورنىدا كۆرۈپ ھۆرمەت بىلدۈردى . پىركامىل ئۇلارنى ئولتۇرۇشقا
تەكلىپ قىلدى .

— بىز ئەزەلدىنلا سىلگە چىن ئىخلاس ساقلاپ ، ئىشلىرىغا
ھەمدەم بولۇپ كەلگەندۇق ، — دېدى ئامەت چولپىنى ئورنىغا
كېلىپ ئولتۇرغاندىن كېيىن ، — بۈگۈن سۇن ئەزەم باغللىرىنى
ۋەيران قىپتۇ دەپ ئاڭلاپ ، سىلى بىلەن كۆرۈشەيلى دەپ
كەلگەندۇق .

— سۇن شىڭجې فېڭلەيگە كەتكەندىغۇ ؟ — سورىدى
پىركامىل .

— ھەئە ، ئۇ سىلنىڭ ئەتىۋارلىق دەرەخلىرىنى ئولتۇرۇپ
قويۇپ ، بىزدىن ياردەم سوراپ بارغانىكەن ، — دېدى ئۆمۈر
چولپىنى ، — بىز ئامالسىز ئىكەنلىكىمىزنى ئېيتقاندىن كېيىن
باشقا ياققا كېتىپ قالدى . بىراق ، ئۇ ئەۋلىيا راھىبىنىڭ بەرگەن
ئۈچ كۈنلۈك مۆھلىتى توشۇپ قالسا چەمبىرەك ئەپسۇسنى

ئوقۇشىدىن ئەندىشە قىلىۋېتىپتۇ . شۇڭا سىلى بىلەن كۆرۈشكەچ
ئۇنىڭغا كەڭچىلىك سوراپ كەلدۇق .

تالڭ سەنزاڭ بۇ گەپنى ئاڭلاپ چەمبىرەك ئەپسۇننى
ئوقۇمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى .

شۇ ئەسنادا ، جۇ باجىي يۈگۈرۈپ كىرىپ ، بەخت چولپىنىنىڭ
يانچۇق ۋە يەڭلىرىنى ئاختۇرۇپ : «ماڭا مېۋە بەرگىن» دەپ جېدەل
قىلىشقا باشلىدى .

— باجىي ، نېمانچە بەتقىلىقلىق قىلىسەن ؟ — دېدى تالڭ
سەنزاڭ كۈلۈپ .

— بۇ بەتقىلىقلىق ئەمەس ، ئامەت چىقىپ قالارمىكەن دەپ
ئاختۇرۇۋاتىمەن ، — دېدى جۇ باجىي جاۋاب بېرىپ .

تالڭ سەنزاڭ يەنە ئۇنى تالاغا قوغلىۋەتتى . جۇ باجىي تالاغا
چىقىپ بولۇپ بەخت چولپىنىغا غەزەپ بىلەن ھومىيىپ قارىدى .

— ماڭا نېمانچە ئاچچىقلىق بىلەن ھومىيىپ قارايسەن ؟ ساڭا
نېمە قىلغانىدىم ! — دېدى بەخت چولپىنى .

— بۇ سىلىگە ھومايغىنىم ئەمەس ، بەختكە قايرىلىپ
تەلمۈرگىنىم ، — دېدى جۇ باجىي .

شۇ ئەسنادا ، ئۇ چاي ۋە مېۋە ئاچقىش ئۈچۈن كېتىۋاتقان
بىر كىچىك غۇلمان بىلەن دوقۇرۇشۇپ قالدى - دە ، ئۇنىڭ

قولىدىكى ئاچقۇچنى كاپلا قىلىپ تارتىۋېلىپ ، ساراڭغا ئالچاڭلاپ
كىرگىنىچە مىس جاڭنى قولغا ئېلىپ ، ھە دەپ چېلىشقا باشلىدى .

— بۇ سوپى بەكلا ئۆزىنى بىلمەي قېلىۋاتىدۇ ، — دېدى
پىركامىل ئاچچىقىدا .

— بۇ ئۆزۈمنى بىلمىگەنلىك ئەمەس ، ھەر كۈنى توي - نەغمە
دېگەن شۇ ، — دېدى جۇ باجىي .

جۇ باجىيىنىڭ شەيتانلىقىنى قويۇپ ، ئەمدى گەپنى سۇن
ۋۇكۇڭدىن ئاڭلايلى . ئۇ فېڭلەيدىن ئايرىلىپ ، ھەش - پەش دېگۈچە
فاڭجاڭ ئەۋلىيالار تېغىغا يېتىپ باردى . ئۇ بۇلۇتنى قوندۇرۇپ ،

تاغ مەنزىرىسىگە مەيلى تارتىمىغان ھالدا كېتىۋاتقاندا ، ئۇشتۇمتۇت سەلكن شامال دەرەخلەرنى يېنىك تەۋرىتىپ ، قۇشقاچلار بىردىن سايىراپ كەتتى . قارىسا ، ئالدى تەرەپتىن بىر ئەۋلىيا چىقىپ كېلىۋېتىپتۇ .

نەزم

كۆكتە لەيلەپ ئاپئاق بۇلۇت ، رەڭدار شەپەق چاقىنايدۇ ،
تاغدەك ئۆمۈر كۆرگەن بۇ چال يىگىتلەرگە ئوخشايدۇ .
ئەل ئىچىدە تالاي قېتىم ۋەھشىلىكنى يەڭگەن ئۇ ،
مەردلىكىدىن بۇ جاھانغا بەخت ئېلىپ كەلگەن ئۇ .
ھەزرەت شاپتۇل بەزمىسىدە مۆتىۋەر دەپ ئاتالغان ،
شەرق ئېلىنىڭ تەڭرىقۇتى دېگەن نامى تارقالغان .

— سالام ، بۈيۈك ئەر ش پېشۋاسى ! — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ
ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ قول باغلاپ .

ئەر ش پېشۋاسى ئالمان - تالمان سالام قايتۇرۇپ :

— ئەۋلىيا ئەزەم ، ئالدىلىرىغا چىقالمايتىمەن . غېرىب
كۈلىمىزگە كىرىپ چاي - پاي ئىچىسلە ، — دېدى - دە ، ئۇنىڭ
قولتۇقىدىن يۆلەپ ئوردىسىغا باشلىدى . دەرۋازىلىرىنى سەدەپتىن
قىلىپ سالدۇرغان ساراي ، راۋاقلرى ھەقىقەتەن كىشىنىڭ كۆزىنى
قاماشتۇراتتى . ئۇلار شىرەگە كېلىپ ئولتۇرغاندىن كېيىن بىر بالا
چىمىلدىقنى قايرىپ چىقىپ كەلدى .

— بۇ ئوغرى بۇ يەردە ئىكەنمۇ ؟ — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ
ئۇنىڭغا قاراپ كۈلۈپ قويۇپ ، — پېشۋايمىزنىڭ سەن ئوغرىلاپ
يېگۈدەك شاپتۇلى يوقمۇ ؟

بالا ئۇنىڭغا تەزىم بەرگەندىن كېيىن شۇنداق دېدى :

— ھەي قېرى ئوغرى ، سىزمۇ كېلىپ قاپسىزغۇ ؟
ئۇستازىمنىڭ سىز ئوغرىلاپ يېگۈدەك ئىسكىر - نايابى يوق جۈمۈ !

— مەنجىيەن ، قالايمىقان سۆزلىمەي چاي كەلتۈرگىن ، —
دېدى ئەر ش پېشۋاسى .

مەنجىيەن ئىككى پىيالە چاي ئاچتى .

— بىر ئىشنى ئۆتۈنۈپ كېلىۋىدىم ، ئېيتسام بولارمىكىن ؟ —
دېدى سۇن ۋۇكۇڭ چاينى ئىچىپ ئولتۇرۇپ .
— قانداق ئىشلىرى بولسا دەۋەرسىلە .

— يېقىندا تاڭ سەنزاڭغا ھەمراھ بولۇپ غەربكە
كېتىۋاتقاندا ، ۋەنشۈشەن تېغىدىكى ۋۇجۇڭ ئىبادەتخانىسىدىن
ئۆتكەندە ئىبادەتخانىدىكى بالىلار يولسىزلىق قىلىپ ئاچچىقىمنى
كەلتۈرۈپ قويدى . شۇنىڭ بىلەن ئادەمگىياھ دەرخىنى ئۆرۈۋېتىپ
قالدىم . ھازىر ئۇلار بىزنى ماڭغىلى قويماي ، تاڭ سەنزاڭنى تۇتۇپ
قالدى . مۇبارەك ھۇزۇرلىرىغا دەرەخنى تىرىلدۈرىدىغان ئامال
تېپىلارمىكىن دەپ كېلىۋىدىم . مەردلىك بىلەن ياردەم قىلىشلىرىنى
ئۆتۈنمەن .

— ھەي مايىمۇنەك ، سىلى بارغانلا يەردە ئىش تېرىپ
يۈرىدىكەنلا ، ۋۇجۇڭ ئىبادەتخانىسىدىكى جېن يۈەننىڭ نامى
جاھانغا تارقالغان ، ئۇ زېمىندىكى ئەۋلىيالارنىڭ پىرى بولىدۇ .
سىلى نېمىدەپ ئۇنىڭغا چىقىلىپ قويغانلا ؟ ئۇنىڭ ئادەمگىياھ
دەرخى بىر تۇتيا دەرەخ ، مېۋىسىنى ئوغرىلاپ يەپ ، دەرەخنىمۇ
ئۆلتۈرگەن بولسىلا ، بۇ گۇناھلىرى ئۈچۈن ئۇ سىلنى ئاسان
كەچۈرمەيدۇ .

— راست ئېيتتىلا ، بىز قېچىپ كېتىپمۇ باقتۇق ، بىراق ئۇ
كەينىمىزدىن قوغلاپ كېلىپ ، تۆتىمىزنى خۇددى قولىغا ئالدى
يېڭىگە پۈرلەپ تىققاندا كىلا تۇتۇپ سولۋالدى ، تىركىشىپ باقتۇق ،
ھېچ ئامال بولمىدى . شۇنىڭ بىلەن دەرەخنى تىرىلدۈرۈپ بېرىشكە
ۋەدە بېرىپ ، سىلنىڭ ئالدىلىرىغا كېلىپ قالدىم .

— مەندە بىر تال شىپالىق تەريا بۇت دورىسى بار ، دۇنيادىكى
جانلىقلارنى تىرىلدۈرەلەيدۇ ، بىراق دەرەخنى تىرىلدۈرەلمەيدۇ .
ئۇنىڭ ئۈستىگە ، ۋەنشۈشەن تېغى ئەلىمىساقىتىن تارتىپ سائادەتلىك

ماكان بولغان ، ۋۇجۇاڭ ئىبادەتخانىسىمۇ غەربىي گۇدادىكى ئەۋلىيالارنىڭ دەرگاھى ، ئادەمگىياھ مېۋىسىنىڭ دەرىخى بولسا ئالەم بىنا بولغاندىن تارتىپ پەيدا بولغان ئىلاھىي دەرخ . ئۇنى قانداقمۇ تىرىلدۈرگىلى بولسۇن . ھەي ، بۇنىڭغا زادى ئامال يوق . — ئامال بولمىسا ، خەير ئەمىسە !

سۇن ۋۇكۇڭ بۈيۈك ئەرەش پېشۋاسىنىڭ قانچە تۇتقىنىغا ئۈنىماي ، بۇلۇتقا ئولتۇرۇپ يىڭجۇ ئارىلىغا يېتىپ باردى . قارىغۇدەك بولسا ، قىزىل قىيا يېنىدىكى مەرۋايىت دەرىخى ئاستىدا بىرقانچە مويسىسپىت ئەۋلىيا شاراب ئىچكەچ ، شاھمات ئوينىۋېتىپتۇ .

— مەنمۇ بىرەر قول ئوينىۋەتسەم قانداق دەيسىلەر ! — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ ئۇنلۇك ۋارقىراپ .

ئەۋلىيالار ئۇنى كۆرۈپلا دەرھال ئالدىغا بېرىپ سالاملاشتى . ئۇلار سۇن ۋۇكۇڭغا تونۇشلۇق بولغان توققۇز مويسىسپىت ئىدى . — خېلى ئازادە بوپقاپسىلەر ، ئاغلار ، — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ كۈلۈپ تۇرۇپ .

توققۇز چال كۈلۈپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى :

— سەنمۇ ئەينى ۋاقىتتا ئەرشتە ئىش تېرىمىغان بولساڭ ، بىزگە ئوخشاش ئەركىن - ئازادە بولاتتىڭ . يېقىندا سېنى يامان يولدىن قايتىپ ، غەربكە بۇددانى تاۋاپ قىلغىلى كېتىپتۇ ، دەپ ئاڭلىغانىدۇق ، بۇ يەرگە قانداق كېلىپ قالدىڭ ؟

سۇن ۋۇكۇڭ دەرەخنى تىرىلدۈرۈش ئۈچۈن ياردەم سوراپ كەلگەنلىكىنى ئېيتتى .

— سەن بەك چوڭ بالا تېرىۋاپسەن ! بىز راستتىنلا ئامال قىلالمايمىز ، — دېيىشتى توققۇز چال قاتتىق چۆچۈپ .

— ئامالڭلار بولمىسا قايتىپ قالاي ، — دېدى سۇن ۋۇكۇڭ . توققۇز چال ئۇنى زورغا تۇتۇپ قېلىپ ، ئېسىل شەرىپەت ۋە نېلۇپەر تالقىنى ئاچقىتى . سۇن ۋۇكۇڭ ئۆرە تۇرۇپلا بىر پىيالە شەرىپەت ۋە بىر كاپام نېلۇپەر تالقىنى يەپ ، ئالمان - تالمان